

Modificari cu privire la regimul societăților comerciale si formalitățile la Registrul Comerțului

Considerații generale

În data de 26 noiembrie 2022 intra în vigoare Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului ("Legea 265").

Legea 265 aduce, în principal, modificări organizării activității ONRC prin instituirea de noi reguli privind organizarea și funcționarea ONRC dar stabilește și câteva modificări importante la Legea societăților nr. 31/1990, privind operațiuni corporative precum fuziunea sau divizarea, majorările de capital sau dizolvarea și lichidarea societăților, cu intenția de a disciplina și simplifica de o manieră eficientă în practică regimul aferent acestor operațiuni.

Este reorganizat statutul registratorului ONRC, definit ca personal de specialitate juridică din cadrul ONRC investit să realizeze serviciul public al controlului de legalitate prealabil înregistrării în registrul comerțului. Dispare astfel noțiunea de „*persoana desemnată*”. Cu titlu de noutate, registratorul ONRC va trebui să fie licențiat în drept și să aibă cel puțin 5 ani vechime în specialitatea juridică, iar ocuparea funcției de registrator se va realiza prin concurs. Este introdus Buletinul electronic al registrului comerțului, ca platforma online centrală în care sunt disponibile public o serie de înregistrări efectuate prin intermediul ONRC.

De asemenea, Legea 265 reglementează accesul online la informațiile privind societățile, inclusiv la informațiile privind societățile înregistrate în alte state membre ale Uniunii Europene prin intermediul sistemului de interconectare a registrelor din statele membre ale Uniunii Europene. Prin intermediul sistemului de interconectare, se asigură disponibilitatea de informații extinse și actualizate privind înființarea și funcționarea societăților, inclusiv informații privind beneficiarii reali.

În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a Legii, Ministerul Justiției are obligația de a emite un ordin pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de ținere a registrelor comerțului, de efectuare a înregistrărilor și de eliberare a informațiilor.

Amendamente corporative

Dintre modificările aduse de Legea nr. 265/2022 și care privesc societățile comerciale, menționăm următoarele:

→ Extinderea competenței registratorului ONRC și asupra procedurii de fuziune/divizare

Astfel, etapa a doua a procedurii de fuziune/divizare nu se va mai desfășura în fața instanței. Includerea articolului ce reglementează acest aspect la secțiunea fuziunii transfrontaliere poate crea confuzii în practică, însă din modul de formulare a textului de lege înțelegem că această regulă se va aplica tuturor fuziunilor/divizărilor.

Având în vedere că urmează să fie adoptate norme metodologice, cel mai probabil acest aspect va fi clarificat în cadrul normelor.

→ Eliminarea cerinței varsării integrale a aportului la capitalul social al SRL la momentul constituirii

Legea nr. 265/2022 prevede o etapizare a varsării capitalului social astfel: 30% în 3 luni de la constituire, restul de 70% în termen de 12 luni de la constituire, cu excepția aportului în natura care poate fi efectuat în 2 ani de la înmatriculare.

→ Majorarea termenului de aducere la îndeplinire a hotărârii adunării generale privind majorarea de capital de la 1 an la 18 luni**→ Eliminarea cerinței obținerii și depunerii acordului Secretariatului General al Guvernului (“SGG”)**

În prezent, pentru denumirile care conțin cuvintele ”român”, ”național” etc, este necesar acordul SGG, însă după intrarea în vigoare a Legii nr. 265/2022 nu va mai fi necesar, Registrul Comerțului efectuând independent aceste verificări.

→ Eliminarea cerinței depunerii specimenului de semnatura**→ Eliminarea unor documente ce anterior se depuneau separat; obligația includerii informațiilor privind beneficiarul real în Actul Constitutiv**

Va fi obligatoriu ca Actul constitutiv să conțină date privind beneficiarii reali ai societății precum și declarația privind îndeplinirea condițiilor legale prevăzute pentru a deține calitatea de asociat/acționar și acceptarea expresă a mandatului de către administratori.

În prezent aceste aspecte sunt tratate prin declarații separate, însă după intrarea în vigoare a Legii, declarațiile pe proprie răspundere privind aceste aspecte nu vor mai fi necesare.

Nu există dispoziții privind conformarea cu noile prevederi de către societățile existente, însă, pentru siguranță, este recomandabil ca societățile, cu ocazia primei operațiuni care face necesară actualizarea/modificarea actului constitutiv, să includă și clauze pentru implementarea noilor cerințe.

→ Stabilirea unei proceduri prin care ONRC (prin registrator) va putea dispune dizolvarea și radierea societății în cazuri limitativ prevăzute

Astfel de situații sunt cele în care:

- nu mai sunt îndeplinite condițiile referitoare la sediul social, ca urmare a expirării duratei actului care atestă dreptul de folosință asupra spațiului cu destinație de sediu social ori transferului dreptului de folosință sau proprietate asupra spațiului cu destinație de sediu social;
- a încetat activitatea societății sau nu a fost reluată activitatea după perioada de inactivitate temporară, anunțată organelor fiscale și înscrisă în registrul comerțului, perioada care nu poate depăși 3 ani de la data înscrierii în registrul comerțului;
- durata societății a fost stabilită ca determinată, la expirarea duratei menționate în actul constitutiv, dacă procedura de prelungire a duratei societății prevăzută la art. 227 alin. (2) nu este îndeplinită.

Este eliminat cazul de dizolvare în care orice persoană interesată sau Registrul Comerțului puteau cere instanței dizolvarea pentru lipsa depunerii situațiilor financiare la Ministerul Finanțelor pentru mai mult de 60 zile după expirarea termenului legal de depunere.

Noua procedura presupune și ca registratorul de la Registrul Comerțului se va pronunța asupra cazurilor de dizolvare și lichidare prin încheiere, anterior acest lucru fiind exclusiv de competența instanței. Controlul instanței nu este însă definitiv înlăturat, întrucât încheierea pronunțată de registratorul de la Registrul Comerțului nu are caracter executoriu, societatea în cauza precum și Agenția Națională de Administrare Fiscală putând face plângere în termen de 15 zile de la comunicare, iar orice altă persoană interesată, în termen de 15 zile de la data publicării încheierii în Buletinul electronic al registrului comerțului.

Având în vedere importanța acestor modificări, este recomandabilă urmărirea cu atenție a aspectelor ce conduc la declararea de către autoritatea fiscală a societății ca inactivă întrucât parte din acestea, ulterior intrării în vigoare a Legii, vor conduce la dizolvarea și radierea societății direct de către ONRC din oficiu ori la solicitarea persoanelor interesate.

→ **Obligații agravate în sarcina administratorilor**

Este stabilită sancțiunea cu amenda de la 5.000 lei la 15.000 lei (urmata de dizolvarea societății în caz de neconformare în termen de 30 de zile de la constatarea contravenției) pentru neîndeplinirea de către administratori a obligației de ținere a registrelor societății (registrul asociaților/acționarilor, registrul ședințelor adunării generale, registrul ședințelor consiliului de administrație etc).

Obligația de ținere a acestor registre nu este o noutate, însă sancțiunea încălcării acestora nu era reglementată.

→ **Eliminarea depunerii dovezii rezervării denumirii și reducerea duratei de valabilitate a rezervării de denumire de la 3 luni la 1 luna**

Abrogari

Legea nr. 265/2022 abroga: (i) Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului; (ii) Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice; (iii) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2009 pentru instituirea unor măsuri privind activitatea de înregistrare în registrul comerțului, cu excepția art. 11.

Actele normative de nivel inferior emise în temeiul și/sau în aplicarea dispozițiilor actelor normative abrogate își încetează aplicabilitatea, inclusiv Normele metodologice privind modul de ținere a registrelor comerțului aprobate prin Ordinul nr. 2594/C/2008.